

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
 Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză —
 Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

La bun sfârșit

(=) Unul din rezultatele fatale, pe urma războiului, este scăderea interesului pentru bunurile spirituale și sporirea exagerată a dorințelor materialiste.

Primii ani, după încetarea marilor răsturnări, se caracterizează în toate timpurile prin lipsă de milă și de iubire pentru semenii noștri, prin lipsă de cinste și hărnicie, înlocuite prin ură, minciună, risipă, lăcomie și lenevire, jupueli și nedreptate.

Degenerarea morală a timpului nostru se oglindește și în coloanele ziarelor fără deosebire de tagmă și partid. Se raportează, aproape zi de zi, faptele urâte ale oamenilor din lumea de sus și de jos; se descriu, în colorii negre, păcatele și fărâdelegile lor. Mulți le citesc, — dar, pare că prea puțini le ascultă. În loc de-a medita asupra lor și a-ți pune mintea la contribuția obositoare a cercetării, este negreșit mai comod, dar nu și mai rentabil, să te abăți, sfârșind munca zilei, la un varieteu, la un bar «american», cinematograful, restaurant sau cafenea nocturnă, pentru a gusta, după creațiunile gastronomice, și produsele artei de cea mai îndoielnică specie, și prin urmare a încuraja din toate puterile pe speculanți și pe toți cei ce exploatează scăderile societății moderne de după război.

Scumpirea enormă a traiului stă în legătură strânsă cu modul acesta de viață nesocotită.

Scriitori și filosofi, bărbați de stat și bărbați de școală și de știință se opintesc să găsească mijloacele pentru a restabili echilibrul în organismul social sdruncinat.

Obșnuinți-vă — ni se spune — să trăiți cumpătat. Renunțați la mâncare scumpă și multă, și mai vărtos la băutura alcoolică și la fumat. Puneți frâu risipei, — în lux în deosebi. Dați mai rar pe la localurile publice. Nu oferiți prețuri mărite spre paguba celor nevoiași, ci mai degrabă căutați ca, prin voință stăruitoare și solidară între cumpărători, să faceți să dispară negustorimea de ocazie și numeroșii mijlocitori îmbogățiți de război. Boicotați pe oricare negustor speculant. Sprijiniți cooperativele ce înființați... Și multe altele.

Toate acestea sânt îndemnuri bune și frumoase, — dar nu ajung.

Lucrul principal este să ne îndreptăm pe căile idealului creștin, — alt fel de degenerare morală va pătrunde și mai adânc în straturile societății, pe lângă toate îndemnurile amintite.

Numai creștini adevărați fiind, vom putea pune frâu poftelor noastre.

Numai adevăratul creștin se apropie de taina fericirii prin reducerea dorințelor deșerte, care satisfăcute dau naștere la alte și alte dorințe tot mai greu de împlinit și tot mai de prisos pentru o liniștită și curată mulțumire.

Taina fericirii noastre *aceasta* este: Micșorarea numărului dorințelor de care,

cu oarecare jertfire de sine, ușor ne putem lipsi, — și întoarcere la puterea învâțăturilor lui Hristos.

Și numai așa vom ajunge la bun sfârșit: numai așa criza sufletească, prin care trecem, va face loc stărilor tolerabile, și cu timpul sănătoase, ale vieții noastre publice, sub toate raporturile.

In congresul profesorilor secundari, întrunit la Cluj, un profesor ardelean a vorbit despre sistemul de acaparare a partizanilor politici, prin care se lovește în solidaritatea socială și culturală ce a existat în Ardeal între intelectuali și popor. Același vorbitor a relevat marele defect al sistemului politic românesc, lipsa de continuitate: ceea ce a făcut un ministru, urmașul său se simte dator să n-o ia în seamă. Câțiva membri ai congresului au declarat, că ministrul actual al instrucțiunii va ținea socoteala de reformele proiectate de înaintașii săi.

Din parlament. Comisiunea constituțională terminându-și lucrările, proiectul de constituție a fost depus din inițiativă parlamentară, atât la cameră, cât și la senat, în ședința din 26 Ianuar 1923. Guvernul își însușește proiectul, ear camerele admit urgența.

Reprezentanții partidului *național* declară, că nu recunosc constituționalitatea actualelor corpuri legiuitoare și se retrag din parlament.

Partidul *naționalist democrat* va lua parte la desbaterile parlamentului, când se va discuta proiectul de constituție; dar nu va participa la votarea acestei legi.

Articolul privitor la *culte*, în proiectul de constituție depus în parlament, este următorul:

Art. 23. — Libertatea conștiinței este absolută.

FOIȘOARA

O lozincă a președintelui Harding

De H. P.-P.

În presa noastră nu s'a dat atenția cuvenită unui mesagiu prezidențial al președintelui Statelor Unite, Harding, din Decembrie, a. tr., și opinia noastră publică ar trebui să comenteze astfel de mesagii.

Cuvintele de ordine ale șefului de stat american merită să fie transplantate și pe la noi, ca să germineze spre folosul tuturor.

La ce rezultate ale gândirii a ajuns căpetenia Statelor Unite americane? Să l'ascultăm (textul e tradus după ziarul parisiian Le Temps):

«Restabilirea ordinii sociale și a ordinii economice în lume abea a început. Vechea ordine a lucrurilor nu are voie să reinvie, fiindcă ea este care a pricinuit războiul. Noua ordine a lucrurilor care este stabilită și asigurată acum, nu va permite nici odată de aici înainte întoarcerea la vechile procedee».

Să ne oprim puțin la pasagiul acesta. Președintele Statelor Unite declară ca axiomă pentru statele învrajbite ale Europei: nu se va putea reveni la stările din trecut, pentru că tocmai constelația trecută a fost pricinuitoarea gravelor perturbări sufletești trăite de omenire.

Cine e în stare să probeze contrarul? Începând dela Tardieu (mâna dreaptă a lui Clemenceau), care scria în opera sa «La Paix» (pg. 428) că «din Imperiul dualist s'au desfăcut italienii, croații, slovenii, românii, cehii», încât au rămas «7 milioane în Austria, mărturie retrospectivă a scandalului conducerii lor a 50 milioane de suflete», — până la șeful armatelor austro-ungare, mareșalul Conrad de Hötendorf care declară pe față în memoriile sale de după război că tendințele guvernărilor unguri erau să «contopească» naționalitățile din Ungaria într-o singură națiune și că guvernății se foloseau de «măsuri duse în îndeplinire cu cea mai mare lipsă de considerare» («mit aller Rücksichtslosigkeit durchgeführte Massnahmen», vol. I, pag. 19-20), ca să «maghiarizeze» — cu toții, afară, bineînțeles de cei vinovați, cari numai câte odată pleacă capul, o recunosc pe față că stările din

Austro-Ungaria au fost atât de anormale, încât au trebuit să ducă la grozavul dezastru.

Cine vrea să caute nex cauzal istoric trebuie să-l găsească aici.

Crede cineva cu mintea sănătoasă că va mai putea reveni cu sorți de izbândă, de pace pentru complexul popoarelor europene, o Austro-Ungarie? Să se înceapă earăși «Fortwursteln»-ul lui Taaffe și sistemul de prigonire al lui Metternich și al lui Bánffy? Să-i fie dat bieței omeniri din centrul Europei să se sbuciume earăș prin temnițele dela Spielberg, Arad, Seghedin, sau să colinde earăș pe la Olmütz și Budapesta, calea mănzului, conducătorii popoarelor, ca să învie un stat care era o dovadă a «scandalului conducerii»?

Bărbatul de stat ceh Palacky a declarat, după ce s'a convins că lozincă dată: «Dacă n'ar exista Austria, ar trebui să o inventezi» este falsă, fiindcă conducătorii Austriei n'au priceput bătăile inimelor popoarelor lor: «Am existat înainte de Austria — și vom exista și după ea»!

La soluția aceasta au ajuns popoarele din Austro-Ungaria și soluția aceasta o acceptă pre-

Statul garantează tuturor cultelor o deoptrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinii publice, bunelor moravuri și legilor de organizare ale statului.

Religiunea creștină ortodoxă, fiind religiunea majorității românilor, are întâietatea în stat.

Biserica ortodoxă română este și rămâne neatărnată de orice chiriarchie străină, păstrându-și însă unitatea cu biserica ecumenică a Răsăritului în privința dogmelor.

În tot regatul României biserica creștină ortodoxă va avea o organizație unitară cu participarea tuturor elementelor ei constitutive, clerici și mireni.

O lege specială va statornici principiile fundamentale ale acestei organizații unitare, precum și modalitatea după care biserica își va reglementa, conduce și administra prin organele sale proprii și sub controlul statului, chestiunile sale religioase, culturale, fundamentale și epitropești.

Chestiunile spirituale și economice ale bisericii ortodoxe române se vor regula de o singură autoritate centrală.

Mitropoliții și episcopii bisericii ortodoxe române se vor alege potrivit unei singure legi speciale.

Raporturile dintre diferitele culte și stat se vor stabili prin lege.

Din durerile noastre

Modalitățile pentru salarizarea clerului din partea statului au unele părți, prin care se nedreptățește o seamă din preoții ardeleni.

La anul 1898, când legea pentru congruă croită de guvernul ungar a intrat în vigoare, ni s'au adus din capul locului mari nedreptăți.

Legea ungurească a împărțit, cum se știe, preoțimea în două clase: Preoți cu opt clase, și preoți fără 8 clase de liceu.

Știau bine asupritorii de veacuri că toți preoții fac același serviciu statului, însă acești din urmă — cu mai puține clase — erau în majoritate nemaghiari, iar acestor agitatori nu trebuia să li se voteze salariu «prea mare».

Veni stăpânirea statului român. Sub guvernul dlui general Averescu s'a împărțit preoțimea în două clase de salarizare: Preoți cu seminar, și fără seminar. Astfel nu s'au luat în considerare preoții cari au avut toate pregătirile pentru teologia așezată și au făcut câte un an de seminar (teologia extraordinară), ci pentru o diferență de doi ani acestora nu li se acordă salarii mai potrivite.

Cei mai nedreptățiți sunt unii dintre preoții cari au patru clase secundare, cursurile pedagogice (normale), — aceștia au cu 1400 lei mai puțin pe lună decât foștii lor colegi rămași ca învățători...

ședintele Statelor-Unite, trăgând concluzia care trebuie să treacă în visteria comună a opiniei publice europene: «Trebuie ca fiecare națiune să fie în stare să umble cu puterile sale proprii, căci altfel relațiunile internaționale n'ar avea decât puțină importanță. Universul trece printr'o perioadă de criză și nu este o simplă floare retorică dacă spui că civilizația noastră este pusă în timpul de față la o probă dela care atârână soarta ei...» Scurt și cuprinzător!

Formula aceasta nu poate fi răsturnată de rabulistica advocațescă a cutărui demagog, nici de cutare mare pescuitor în tulbare; cine nu subscrie formula aceasta, cine nu recunoaște gravitatea tipetului de alarmă: Cultura în primejdie!, dat de președintele Statelor Unite, — tipet care este dat de altfel de cei mai buni din toate neamurile, cine nu acționează conform avertismentului acestuia, lăsând ca «fiecare națiune să fie în stare să umble cu puterile sale proprii», se face vinovat de crima: lez-umanitate.

Este mai mult în joc decât o cred samsarii dela bursă, când își riscă cu un «va banque» averea lor, este în joc viitorul popoarelor europene. Stau acuma în fața alternativei: să fi învățat minte pe urma cataclismului de abea trecut sau să-și reia dansul macabru al morții...

Pentru ca preotul să fie la culmea chemării sale trebuie să aibe, cum s'a spus de atâtea ori, oarecare tihnă în ale traiului zilnic, — în scopul ca să-și poată lărgi cercul de cunoștințe și învățături prin cetiri neîntrerupte. El trebuie cât mai des să urce amvonul, de unde cuvintele lui să lumineze mințile, să miște inimile credincioșilor spre tot ce e bun și folositor pentru stat, biserică și națiune.

A nu da salariu convenit preotului înseamnă a-l opri aproape cu totul în activitatea sa preoțescă.

Întâmplător, am văzut cum și azi se citește în unele biserici cazaniile din partea cantorilor, iar la înmormântări cum preoții cari, cu pregătire completă, citesc predicile din cutare carte tipărită.

Astăzi când diferite secte își trimit misionari cu predice întocmite anume printre credincioșii bisericii noastre, trebuie mai ales să ne aplegăm să a da față cu dâșii.

Predicile autorilor de valoare, cazaniile bune cuprind în ele material foarte mult, pe care preotul are să-l și prelucereze și adapteze împrejurărilor și să combată scăderile, îndreptând credincioșii pe căile adevărului. Dar, pentru toate acestea îi trebuie liniște sufletească și timp de ajuns.

Este mare greșală a lăsa slujitorii altarului să-și câștige cele necesare pentru susținerea vieții prin ocupațiuni în afară de sfera lor de activitate. De aceea rugăm respectuos autoritățile bisericii noastre să mijlocească, ca să se egaleze salarizarea preoțimii. (S'a intervenit. Red.)

Dacă unii dintre preoți au pregătire mai multă, aceștia pe baza regulamentului pentru parohii au dreptul a compete la parohii mai bune, bucurându-se de venituri stolare pe care alți preoți nu le au.

Ieșind în sfârșit din necazurile traiului, ne vom putea îndeplini cu toții mai exact chemarea, scutiți de lupta istovitoare cu greutatea vieții.

Pr. I. Olariu.

Congresul preoților

Adunarea delegaților preoților din toată țara se va ține în 6, 7 și 8 Februar 1923 în localul Societății clerului din București.

Subiectele ce se vor discuta sânt:

1. Pozițiunea bisericii ortodoxe în statul român, față de celelalte confesiuni;
2. Armonizarea legilor civile și bisericești cu privire la căsătorie;
3. Dreptul bisericii de a poseda averi;
4. Constituirea asociațiunii generale a clerului ortodox din întreaga țară.

Membrii adunării, cu aprobarea tuturor, mai pot pune în discuție și alte subiecte.

Indemnăm pe membrii Asociației noastre să ia parte la această întrunire.

Biletele pentru încuartirare se găsesc la sosirea trenului, la cassa de bilete și abonamente Nr. 8, pe peronul de ieșire al gării de nord, București.

Biroul central al Asociației.

Actuala criză morală

(Analiza ministrului Beneș.)

Ministrul de externe al Cehoslovăciei, dl Eduard Beneș, nu este o persoană necunoscută la noi. Măna dreaptă a sociologului filosof de pe tronul democrat al Cehoslovăciei, Masaryk, chiar ginerele său, cuvântul acestui fost profesor de școală comercială superioară este ascultat cu mult interes de opinia publică din Europa.

În timpul din urmă i s'a conferit titlul de «doctor honoris causa» la universitatea din Paris, pe lângă un ceremonial măgulitor nu numai pentru bărbatul de stat, dar și pentru țara sa pe care o reprezenta.

Dacă vrem să ascultăm de glasul unui sfetnic în zilele noastre sbuciumate, când cauți un razim, de sigur trebuie să dăm ascultare și strigătelor de alarmă date de un Beneș. După cum se va convinge cititorul și din rândurile de mai la vale, îi vorbește un om cu simț de responsabilitate socială, un om care știe să privească problemele, adâncindu-le.

Pasagiile de mai la vale sânt scoase dintr'un studiu publicat de ministrul de externe cehoslovac în Ianuar a. c. în «Gazette de Prague»:

«Ca unică consecință a acestui haos, ale acestor concepțiuni politice, sociale și economice,

s'a născut în spiritul generației actuale o criză morală. Această criză caracterizează laturea ideologică a situației actuale. În practică se traduce criza aceasta prin două curente puternice ale opiniei publice, atingând problemele politice, sociale, economice și morale, curente în mijlocul cărora se sbat tendințele contemporane.

«Cel dintâi din aceste curente care smulge cu sine mai cu seamă grupele (sociale, politice) dela dreapta, se inspiră în primul rând din faptul că războiul a adus cu sine desrobirea a numeroase națiuni, că războiul a adâncit sentimentul național, că veritabilul naționalism constituie o dogmă filosofică, că acest naționalism apare mai cu seamă la micile națiuni desrobite în timpul recent și că în fine — conștiința națională este resortul întregii acțiuni politice. Filozofia aceasta nu este, e firesc lucru, apănagiul numai a națiunilor celor mici sau a națiunilor aliate în timpul recent, ci și aceea a celor învinși din Europa centrală. Trebuie să o spunem că promotorii unor astfel de idei sânt foarte activi. Aceasta este, de altfel, în fond, aceeași filozofie a fortei ca ceea care a mănât imperialismul absolutist al vechilor imperii centrale la război.

«Al doilea curent, acela al partidelor dela stânga, nu este — e drept — în ceea ce privește chestiunile naționale cu totul pe partea antipodelor celui dintâi, dar, afară de libera existență a micilor națiuni pretinde mai cu seamă democratizarea Europei și insistă asupra necesității de a face să participe la puterea publică și la administrația statului pe de o parte partidele micilor cultivatori și, pe de altă parte, pe aceea a clasei muncitorești. Aderenții mișcării acesteia își dau osteneala a menține cu tot prețul noua constelație a lucrurilor și de a fortifica bazele noiei constituții politice. Dat fiind că singură pacea și calmul pot să asigure un viitor favorabil, partizanii acestor tendințe se opun cu toate mijloacele uneltirilor soviniștilor și imperialiștilor. Pretind garanțiile definitive ale unei păci durabile... De aceea au tendințe de a înlocui diferendele între națiuni și țări printr'o luptă pacifică între partide politice, în vederea realizării în interiorul diferitelor țări a democratizării și a soluționării problemelor sociale.

«Resultă de aici că aceia cari urmează primul din cele două curente, își pun în acțiune toate mijloacele capabile să întărească poziția pe care o ocupaseră în țara lor înaintea războiului. În fond nu este vorba, de o parte decât de o luptă de prestigiu pentru partidele cari înainte de război, dominau mai mult sau mai puțin viața publică și, pe de altă parte, pentru acele partide cari au ajuns la putere în urma democratizării de după război.

«Laturea socială a luptei este, în cea mai mare parte a cazurilor, ascunsă. Te servești de diferite mijloace nouă de luptă, de mișcarea masselor, precum și de nemulțumirea care resultă din război. În privința aceasta găsim un mare număr de cazuri analoge în multe țări: organizații Orgesch și Consul (germane), organizații fasciste — fascismul, în Italia, constituie un capitol a parte — «Ungurii cari se deșteaptă», «mișcarea națională» în Cehoslovacia, o mișcare la fel în Polonia, în Iugoslavia și în multe alte țări.

«În fond, considerate din punct de vedere filosofic, toate mișcările acestea își iau obârșia din idei de aceeași ordine. Multă lume, de sigur, nu-și dă seamă de caracterul real al acestor mișcări, nici de principiile pe cari se bazează; își închipuie, în toate țările, că ținesc la idei patriotice și că servesc un ideal național. În realitate este vorba pretutindeni de o luptă purtată de o clasă care, după ce a stăpânit, având putere, a văzut-o trecând în mâinile elementelor democratice și se opune acelor cari au putut câștiga partea lor în direcțiunea țării.

«În lupta aceasta se încearcă a se opune forța ideii naționale forței ideii sociale. Omul politic împovărat cu responsabilitate trebuie să dea o dovadă de obiectivitate în toate acestea și să nu se lase mormit nici din partea dreptei extreme, nici din partea stângii extreme comuniste. Demagogia, sub toate formele ei, este în totdeauna un rău, vie ea din dreapta, vie ea din stânga.

Chestiunea pusă din partea crizei generale actuale, se reduce astfel la o problemă politică interioară a diferitelor state și — în urma nevrozei timpului de după război, — se concentrează într'o luptă între două tendințe.

Trad. H. P. P.

Crestături

«Unirea» scrie:

«am citit și noi rechizitorul aspru, dar interesant, ce se face în numărul de Anul nou al «Adevărului» bisericii ortodoxe. Este ceea ce am simțit totdeauna și ceea ce trebuie să simtă cu toții: *ortodoxismul este incapabil de a ridica țara la înălțimea morală, neapărat necesară pentru existența ei*».

(Rău ați ajuns, dacă din un ziar arhijidovesc vă scoateți argumentele. *Nota culeg.*)

Așteptăm ca «Unirea» să ne dea un răspuns precis și să ne arate cu cât a fost activitatea bisericii gr.-cat. mai însemnată decât a bisericii ortodoxe?

Pe altă pagină:

«Este timpul suprem, ca biserica ortodoxă în grija căreia stă în bună parte moralitatea țării, să mediteze asupra prapăstiei morale spre care mergem din propria ei vină».

Întrebăm pe papistașii dela Unirea: oare papistașismul a scăpat pe românii de dincoace de Carpați, între cari și pe voi, de jugul secular al stăpânirii ungurești?

Oare Mr. Francisc Marmaggi a scos din inima diecezei gr.-cat. a Orășii-mari *cuțitul pe care îl înfipsea în inima ei*, prin înființarea episcopiei ungurești de Hajdu-Dorog, până în prasele papa Benedict?

Nu. Eliberarea de sub jugul unguresc și scoaterea cuțitului înfipt de papa în inima diecezei voastre dela Orade, a *înfiptuit-o dorobanțul român ortodox* și numai din grația acestui dorobanț vă puteți răfoli acum.

Tot în același număr scrie:

«Din București aflăm că Mr. Francisc Marmaggi, ~~mon~~ștrul apostolic din București s'a întors din misiunea sa la Constantinopol Sâmbăta trecută. Ne bucurăm de această știre, fiindcă problemele bisericești ridicate la suprafață în legătură cu noua constituție a țării, re-
elamă prezența lui în capitală».

De ani 200 și mai bine au fost vecinic dedați să-i poarte alții în spate, azi unul, mâine altul. Acum a venit rândul lui Marmaggi, care în definitiv nu este altceva, decât pus îilo tempore în coastele lui Atanasie. Îndeplinește același rol, de a lega fedeleș episcopatul gr.-catolic. Acest fapt s'a observat mai bine cu ocazia Incoronării Suveranilor noștri în Alba-Iulia. Nu i-a lăsat să între în biserica românească.

Așa au ajuns românii gr.-cat. din țara românească ca un *străin* să le apere drepturile lor?
Un fiu de dorobanț.

Știrile zilei

Comemorarea lui Pasteur în Sibiu. În sala prefecturii județului, înaintea unui public select în frunte cu toate autoritățile militare și civile, și-au ținut I. P. S. Sa mitropolitul nostru *Nicolae* și doctorul *Preda*, dir. ospiciului alienaților, conferința lor asupra lui Pasteur. Dr. Preda a vorbit cu multă însuflețire și competență asupra vieții și operii marelui savant, scoțând la iveală binefacerile geniului francez pentru omenime. I. P. S. Sa Păr. mitropolit Nicolae întregește conferința Drului Preda prin o documentată expunere asupra lui Pasteur ca om al credinței. Arată cum marele Pasteur a armonizat credința cu știința, pronunțându-se asupra teoriei originii vieții în univers, dând lovitură de grație «generațiunii spontanee». Pasteur omul adânc cunoscător al naturii, spune I. P. S. Sa, rămâne până la sfârșitul vieții sale om credincios și profund religios, despărțindu-se de aceasta viață cu crucea pe piept.

Publicul din Sibiu de mult n'a avut ocazia ca în cadrele unei conferințe să culeagă așa o hrană, atât pentru suflet, cât și pentru intelect.

Ambii conferențieri au fost viu aplaudați.

Predică în catedrală. În Duminica Vameșului și Fariseului în catedrala noastră, înaintea unui număr public și a corpului ofițeresc din garnizoană, a rostit preotul nostru militar pâr. I. Dăncilă o instructivă și frumoasă predică.

Ferma generalului Berthelot în Ardeal. În urma legii votate în parlament prin care se oferă, drept recunoștință, generalului Berthelot un lot de pământ și un conac, ministrul domeniilor o vizitat câteva regiuni; se pare că în regiunea Hațegului a găsit o mică fermă care va fi oferită marelui ostaș francez, care ni-a adus neuitate servicii.

Serie de conferințe, în mai multe orașe din Franța, a ținut dl prof. N. Iorga. La Lyon i s'a făcut o recepție la primărie, prezidată de dl E. Herriot, primarul acelui oraș.

Felul în care trupele franceze au ocupat provincia Ruhrului, este comentat în presa întreagă europeană și americană. Ziarele engleze și italiene, în tocmai ca cele din America, toate constată exemplara purtare a trupelor care nu jienesc întru nimic poporul provinciei ocupate, deși soldații francezi au fost atacați în unele locuri cu armele. Ziarele nemțești, fără excepție, n'au nici de astădată decât vorbe insultătoare pentru țara care își apără viața și dreptul.

Max Nordau, autorul «Minciunilor convenționale» și al altor cărți de senzație, a decedat în vârstă de 74 de ani la Paris. A fost scriitor și ziarist mai mult îndrăzneț și tendențios decât original. Cu Max Nordau, marele adversar al tuturor bisericilor, dispăre unul din întemeietorii mișcării sioniste.

În calea reformei agrare. «Chiar biserica», scrie Viitorul — s'a amestecat într-o operă de dreptate socială, nu însă pentru a ține partea celor oropsiți, cum a făcut-o Domnul Isus Hristos, ci pentru a apăra «dreptul» de proprietate, adică de o presiune, al magnaților unguri». — Biserica vizată este cea greco-catolică dela Oradea-Mare, unde pâr. episcop unît Dr. Traian Frențiu s'a prezentat în fața comisiei agrare pentru a-și apăra de expropriere o avere de 140 mii de hectare.

Om și caracter. Sub acest titlu a apărut în tipografia W. Krafft din Sibiu un volum de zece schite interesante, datorite preotului militar *Ion Dăncilă*. Cartea, închinată elevilor școlii militare de infanterie «Principele Carol», al cărei duhovnic este autorul, se poate citi cu plăcere nu numai de tinerii școlari, ci și de cei ce se interesează de evenimentele mai nouă, petrecute în războiul de întregire a neamului nostru. Prețul volumului 10 lei. De vânzare în toate librăriile.

Revista Teologică, organ pentru știința și viața bisericească. a Apărut Nr. 12 din 1922, redactat cu deosebită îngrijire. Cuprinsul bogat și variat al acestui număr este următorul: I. P. S. Mitropolit Nicolae: Cuvântare rostită la sfîntirea bisericii încoronării din Alba-Iulia, în ziua de 25 Sept. (8 Oct.) a. c. N. Colan: Bucuria Ingerilor. Arhim. Scriban: Studiul pastoraliei în biserica românească. Diac. Gr. Cristescu: «Coborând din Ierusalim în Ierihon»... în zilele noastre. Preot P. Morușca: Nașterea Domnului (meditație). G. M. și P.: Pilde: O vorbă a lui Tasso. Măne. Singurul razim. N. C.: Mișcarea Literară: Christus und das menschliche Leben. Explicarea evangheliilor. Înapoi — la Hristos! Ermeneutica biblică. N. C. și P.: Cronică bisericească-culturală: Calvarul creștinilor din Orient. Sfântul Sinod al Bisericii ortodoxe române. Memorii preoții basarabene. Validitatea hirotoniei din Biserica anglicană. Pot preda preoții «advocați»? Pedepsa cu moarte. Note și Informații. Redacția și administrația: Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 32.

Ordonanță. Prefectura poliției orașului Sibiu a ordonat următoarele: Se acordă în termin până la 1 Martie 1923 pentru ca toți servitorii și servitoarele din orașul Sibiu să se prezinte la aceasta Prefectură (Divizia afacerilor contra-venționale, ușa Nr. 19), spre a obține cuvenită conducă de servit. Pentru eliberarea carnetelor de servitorii, fiecare solicitator este obligat a prezenta și o fotografie. Servitorii, cari după data de mai sus vor fi găsiți fără conducă de servit reglementară, în conformitate cu §-ul 107 din Legea XIII 1876 vor fi pedepsiți cu o amendă până la 100 Lei, transformabilă în 5 zile închisoare, iar patronii servitorilor găsiți în neregulă conform §-ul 75 din aceea Lege cu o amendă de 250 Lei, transformabilă în pedeapsă de închisoare.

Pentru orfelinat. Dl Dr. Nicolae Ittu medic în Sibiu, a donat 100 lei pe sama orfelinatu-ului arhidiecezan, ca răscumpărare a feliicitărilor de anul nou. I se exprimă mulțumiri.

Oficiul cassei arhidiecezane.

Propagandă. Diaconul din regatul vechi, Al. T. Dobrescu, profesor secundar, a plecat prin orașele și satele din județul Ialomița, pentru a face propagandă împotriva sectei adventiste.

Îmbogățitul de război și-a permis într'un cabaret din Berlin să si aprindă țigara cu o hârtie de o mie de mărci. Dat în judecată, a fost osândit la două săptămâni închisoare, căci prin purtarea sa «a batjocorit suferințele țării și ale oamenilor». Domnul îmbogățit va avea puțină să mediteze două săptămâni ce este mai bine: a aprinde țigara cu o bancnotă de o mie, sau a veni cu asemenea hârtie în ajutorul celor goi și flămânzi.

Membri fondatori la «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» s'au înscris: Romul Simu, secretar adm. al «Asociațiunii», Nicolae Colan, profesor seminarial și Preot. Pompei Morușca, directorul oficiului statistic mitropolitan.

Comitetul.

Recunoștință îmbogățitului. Sărac până acum trei luni, W. Mackenzie din Smackover, Statele-Unite, se pomenește bogat prin descoperirea făcută că un teren al său are petrol. Imediat americanul și-a zis că datorește recunoștință lui Dumnezeu, care i-a făcut acest dar, și a dat primele sume încasate — 200.000 dolari — pentru construirea a două biserici.

Prețul alimentelor la Viena. Se comunică din Viena: Astăzi costă carnea de vacă 8.000—26.000 cor.; carnea de vițel 20.000—44.000 cor.; carnea de porc 30.000—44.000 cor.; carnea afumată 30.000—40.000 cor. kilogramul. Pentru un kilogram de găină se cere 32—38 de mii cor.; găini stiriene 50.000 cor.; găscă 30—38.000 cor.; găște îngrășate până la 40.000 cor.; pentru rațe 40—42.000 cor.; curcani 38—40.000 cor.; de kilogram. Kilogramul de mere costă 800 până la 3.600 coroane. Portocalele 900—1.600 cor.; și lămâile 40—70 cor. bucata.

«Un cuvânt necesar» este titlul sub care Unirea din Blaj declară în fruntea numărului său din 20 l. c. că este «organ cu totul independent de oficialitatea bisericească a Blajului, fiind proprietatea aceluia, cari s'au angajat să-l susțină și să-l îndrume». Această declarație a trebuit s'o facă redacția Unirii, «pentru a se evita pe viitor orice neînțelegeri și supărări și pentru a pune autoritatea noastră bisericească (din Blaj) la adăpostul ori căror *molestări* pe tema celor publicate în organul acesta». — Când cineva scrie număr de număr în superlative, este explicabil faptul, că aceste nădrăvăni stilistice devin, dela un timp, «molestări» pentru împrejurimea superiorilor, care ar avea cuvânt să te dorească mai altfel. Conform comunicatului din fruntea Unirii, organul acesta bisericesc politic nu mai are dreptul să exprime alte sentimente decât cel mult ale unui mic mănunchi de «clarissimi», de-a doua sau a treia mână, din orașelul de pe Târnave și jur?

Teatrul sibian sub direcția teatrală a dlui W. Popp, reprezintă în săptămâna aceasta două piese, în care debutează artista din Berlin, Eva Fiebig. Se joacă de astădată o dramă de G. Hauptmann, și Maria Magdalena de Hebbel.

Act de mulțumită

«Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» se simte plăcut îndatorată a mulțumii și pe această cale dlui ministru al sănătății publice și al ocrot. sociale, *G. Mârzescu*, pentru deosebita atențiune și pentru nobilul gest de care ne a învrednicit prin rescumpărarea biletului de intrare la Concertul Reuniunii dat în 19 Ianuar n. c. cu suma de 5000 lei în favorul «Fondului Căminul ucenicilor dela meserii», precum și dlui inspector general al asigurărilor sociale *Dr. Victor Mărgineanu*, delegatul dlui ministru, pentru cuvintele calde și de îmbărbătare aduse conducătorilor Reuniunii pentru munca desinteresată, cum și tuturor conlucrătorilor, cari au contribuit la reușita strălucită a Concertului, — cuvinte primite cu vii aplauze din partea numărului public la adresa dlui ministru și a dsale.

Tot cu ocazia Concertului s'au mai făcut următoarele suprasolviri, respective rescumpărări de bilete, pentru cari se aduce mulțumită publică și pe această cale:

I. P. S. Sa Dr. Nicolae Bălan, arhiepiscop-mitropolit și patronul Reuniunii 100 lei, Anastasio Boiu, prefect 100 lei, Dr. I. Fruma, adv. 140 lei, Dr. Victor Mărgineanu, insp. general al Ocrot. sociale, Teofil Căliman, dir. școlii de

ucenici, firma Hoza Buzdughină-Stanciu, fiecare câte 100 lei, Ioan Banciu 60 lei, Eugenia Bucsa, preoteasă și Dr. L. Balint, adv., câte 40 lei, Dr. V. Tăbăcariu, dir. de fin., Trandafir Preda, dir. școalelor medii și sup. de comerț, Mihail Stoia, profesor, Iosif Trifa, red. la «Lumina Satelor», Petru Bota, măestru croitor, Nicolae Stoica, măestru de dans și I. Moșoiu, adm. inst. de alienați, fiecare câte 30 lei, Ieronim Preda, dir. «Dacia Traiană», Isidor Dopp, învățător, A. Sfetea, funcționar, Aurel Popoviciu, profesor, Nicolae Tălmacianu, măestru lustritor, Ioan Pleșia, șeful reg. mon. statului, Alexandru Rațiu, restaurator și Nicolae Zaharie, măestru pantofar, fiecare câte 20 lei, Nistor Nicoară 5 lei.

Sibiu, 27 Ianuar 1923.

George Poponea,
președinte.

Stefan Duca,
secretar.

Poșta redacției

Pr. I. P. în A. Constantin N. Vasiliu-Bolnavu, mare proprietar, în București.

De vânzare

o garnitură de mașinărie pentru o lăptărie bine aranjată și un cazan pe picioare cu putere de 3 atmosfere cu injector și stabil mic.

Iosiv Ribaric, Lupeni, județul Hunedoara

Atelier de pictură bisericească

Vidor și Măgojan

primește spre executare picturi de biserici, iconostase, prapuri. Se pot comanda răstigniri artistice, cari se expediază și prin poșta.

Dej, Str. N. Iorga Nr. 24.

(1) 1-2

Nr. 44/1923

(7) 1-2

Concurs

Pentru întregirea postului de *secretar consistorial* pe lângă Consistorul ortodox român din Cluj se publică concurs cu termen de 20 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Reflecții își vor înainta cererile însoțite de documentele școlare, de serviciu și moralitate, la adresa Consistorului Eparhial în Cluj, Str. I. Maniu 31.

Retribuțiile lunare împreună cu acest post sânt:

1. Salar de bază 2200 Lei lunar;
2. Bani de cvartir și adăusele de familie și scumpete, ca funcționarii de stat.

Vor fi preferiți cei cu cvalificare academică și intrați în cler.

Cluj, din ședința plenară a Consistorului Diecezan, ținută în 16 Ianuar 1923.

Consistorul Eparhial ortodox român:

Dr. Vasile Sava
asesor consistorial.

Nicolae Ivan
Episcop.

Au sosit la Librăria Arhidiecezană

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Noutăți literare: povestiri, călătorii, cărți pentru copii medicale, pedagogice, economice, povești; diverse biblioteci ca: Biblioteca pentru toți, Minervei, Căminul, Semănătorul, Scriitorii români, Steaua, Flacăra, Clipe de uitare, Scriitorii celebri, Foi volante, Pagini alese din scriitorii români. Biblioteca Universală

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Parți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnui Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

A apărut

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1923

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în **SIBIU**, și în alte librării. — La cererile prin **MANDAT POSTAL** se va adăuga 4 Lei pentru porto și recomandat.

La Librăria arhidiecezană se află de vânzare

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupaș,

profesor universitar și membru al Acad. române

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 20 Lei.

„ANDREIANA” institut de credit și economii, societate pe acții în Rășinari

Convocare

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «ANDREIANA» societate pe acții în Rășinari, se convoacă prin aceasta la

a XII-a adunare generală ordinară,

care se va ține *Sâmbătă în 17 Februarie st. n. la ora 4 p. m.* în localul școlii.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.

2. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere asupra bilanțului an. 1922.

3. Hotărâre asupra venitului curat și darea absolutului.

4. Fixarea marcelor de prezență pe anul 1923.

5. Alegerea direcțiunii pe un period de 3 ani.

Notă. Conform statutelor, domnii acționari cari doresc a lua parte cu vot decisiv la adunare, au să depună acțiunile și plenipotențele la casa institutului cu 3 zile înainte de adunare.

Rășinari, la 24 Ianuarie 1923.

Direcțiunea.

Activa		Contul Bilanț la 31 Decemvrie 1922		Pasiva	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Cassa	17,210.10	Capital societar	15,000.—		
Cambii	386,166.—	Fond general de rezervă	15,000.—		
Cambii cu garanță hipot.	220,167.20	Fond special de rezervă	6,000.—		
Imprumuturi pe obligațiuni	209,156.35	Fond cultural	1,500.—		
Efecte	78,500.—	Fond de penziuni	1,500.—	24,000.—	
Amortizat	3,500.—	Depozite spre fructificare	894,727.85		
Acții la bănci	9,361.67	Dividende neridicate	881.—		
Depuneri proprii	41,546.30	Creditori	6,117.50		
		Interese transitoare	8,920.—		
		Profit transpus	500.—		
		Profit curat	8,461.27	8,961.27	
				958,607.62	
					958,607.62

Spese		Contul Profit și Perdere		Venite	
	Lei b.		Lei b.		Lei b.
Interese la depozite spre fructificare	34,530.03	Profit transpus	500.—		
Spese: Salare	6,000.—	Interese dela cambii	20,887.13		
Chirie	1,200.—	Interese dela cambii cu gar. hipot.	14,656.30		
Spese, tipărituri etc.	682.—	Interese dela imprumuturi pe oblig.	8,528.31		
Porto	207.45	Interese dela dep. proprii	4,024.53		
Marce de prezență	970.—	Interese dela efecte	3,750.—		
12% după int. de depun.	2,788.30	Interese dela acții	833.—		
1% cifra afacerii	1,040.10	Proviziuni	6,699.88		
Amortizări	3,500.—				
Profit transpus	500.—				
Profit curat	8,461.27				
	59,879.15				59,879.15

Rășinari, la 31 Decemvrie 1922.

DIRECȚIUNEA:

Dr. Ioan Bucur m. p. Maniu Lungu m. p. Bucur Lungu m. p. Iacob Isdrailă m. p.
Emilian Cioran m. p. Eugen Crăciun m. p. Iacob Clucian m. p.
Eremie Dancășiu m. p. Bucur Vidrighin m. p.

S'a cenzurat și aflat în consonanță cu cărțile purtate în ordine.

Rășinari, la 24 Ianuarie 1923.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ioan D. Vidrighin m. p. Coman Brătu m. p. Coman N. Droc m. p.
Șerban Ilcușiu m. p. Ioan M. Lungu m. p. Emil Dancășiu m. p.